

Begrundelse

De fire danske undtagelser er ikke knyttet til den ny unionstraktat (den konsoliderede unionstraktat indeholdende Amsterdam-Traktaten).

I den ny traktat er indeholdt protokoller, som ændrer og indskrænker to af de danske undtagelser. På det retlige område indskrænkes undtagelsen til at omfatte bestemte områder. På forsvarsområdet omfatter den ny protokol ikke det danske forbehold overfor medlemskab af WEU, og det er uklart i hvilket omfang Danmark har en undtagelse vedr. Petersberg-opgaverne.

Det må derfor afklares, om Danmark ved senere traktatændringer fortsat vil kunne påberåbe sig de oprindelige fire undtagelser, som er indeholdt i Maastricht-Traktaten og præciseret i Edinburg-Afgørelsen – eller om Danmark i sådanne fremtidige situation vil stå tilbage alene med de ny protokoller – og derfor på kommende regeringskonferencer igen skal til at kæmpe for at få undtagelser, når nye områder flyttes til det overnationale område.

Ordlyden fra den danske undtagelse fra unionsborgerskabet er indarbejdet i den ny traktat, hvorved undtagelsen forsvinder. Dette betyder, at Danmark ved kommende forhandlinger om traktatændringer påny skal til at kæmpe for at få en undtagelse. Kun når det gælder ØMU, synes situationen at være uændret i forhold til den gældende traktat. Her vil stadig gælde protokollen fra 1992.

Svar (21/8 97)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Varigheden af de danske særregler i Edinburg-afgørelsen er fastlagt i dennes afsnit E, der henviser til Unionstraktatens art. Q og art. N, stk. 2.

På de områder, hvor Unionstraktaten ikke ændres ved Amsterdam-Traktaten, er de danske særregler indeholdt i Edinburg-afgørelsen. Dette er tilfældet med hensyn til Edinburg-afgørelsens afsnit B om ØMU.

På de områder, hvor Unionstraktaten ændres ved Amsterdam-Traktaten, er særreglerne fra Edinburg-afgørelsen skrevet ind i Protokol nr. 5 om Danmarks stilling. Dette er tilfældet med hensyn til indholdet af afsnit C om forsvarspolitik, som nu er afspejlet i art. 6 i Protokol nr. 5 til Amsterdam-Traktaten om Danmarks stilling, og indholdet af afsnit D om retlige og indre anlig-

gender som nu er afspejlet i art. 1-5 i denne protokol, samt i erklæring (nr. 2) fra Danmark ad art. K.14, som regeringskonferencen har noteret sig. Protokol nr. 5 til Amsterdam-Traktaten indeholder i præamblen en udtrykkelig henvisning til Edinburg-afgørelsen. Hertil kommer, at indholdet af Edinburg-afgørelsens afsnit A om borgerskab nu er afspejlet i Amsterdam-Traktatens art. 2, pkt. 9).

Hermed er den danske særstilling fortsat sikret med den nye traktat.

Spm. nr. S 2990

Til udenrigsministeren (11/8 97) af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Hvorfor indeholder den danske protokol til Amsterdam-Traktaten om afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet, ikke den danske undtagelse fra medlemskab af WEU?«

Svar (21/8 97)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Erklæring nr. 30 til Unionstraktaten indeholdt en opfordring fra WEU-medlemslandene til de EU-medlemslande, der ikke var medlemmer af WEU, om enten at tiltræde WEU eller at få observatørstatus.

Som bekendt besluttede Danmark at besvare denne opfordring med ønsket om at få observatørstatus. Dette er baggrunden for, at Edinburg-afgørelsens afsnit C indledes med at stats- og regeringscheferne tager til efterretning, at Danmark har fået status som observatør i WEU. Det blev altså allerede taget til efterretning i december 1992. Der har derfor ikke været behov for at gentage dette i Protokol nr. 5 til Amsterdam-Traktaten om Danmarks stilling.

Konsekvenserne af Danmarks observatørstatus, der er indeholdt i tredje sætning i Edinburg-afgørelsens afsnit C, er nøjagtig de samme, som er indeholdt i art. 6 i Protokol nr. 5 til Amsterdam-Traktaten.